

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำของ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร¹

แสงแข จันทวี²

รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ จุลปานนท์³

รองศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญา ชุ่มนาเสียว³

ดร.วีระยุทธ พรพจน์ธนาศ³

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำของ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำของ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำของ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพรและแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำของ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร โดยแบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นสี่กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่หนึ่ง คือนายกเทศมนตรีตำบลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร กลุ่มที่สอง คือ รองนายกเทศมนตรี อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร กลุ่มที่สาม คือ หัวหน้าประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร และกลุ่มที่สี่ นักท่องเที่ยว อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร จำนวน 5 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงเจาะลึก และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนา ซึ่งประมวลผลควบคู่ไปกับการค้นคว้าวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษา พบว่า มีนโยบายด้านการท่องเที่ยว และกีฬาได้สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ตามแนวชายฝั่งทะเลเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่งเสริมพัฒนาการตลาดและการบริการที่มีคุณภาพน่าประทับใจแก่นักท่องเที่ยว ตลอดจนเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวผ่านทางสังคมออนไลน์ ซึ่งมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร รวมไปถึงการพัฒนาบริเวณที่อยู่รอบ ๆ ตามชายทะเลโดยมีนโยบายด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน วางระบบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกับความจำเป็นความต้องการของประชาชนตลอดจนสิ่งสาธารณประโยชน์อื่น ๆ รวมถึงบูรณาการเพื่อการท่องเที่ยว และส่วนของนโยบายด้านการบริหาร เน้นการส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกัน ระหว่าง ประชาชน ภาครัฐ และหน่วยงานผู้ดูแลในพื้นที่นั้น สนับสนุนการดำเนินงาน สนับสนุนประชาชนให้มีความเข้มแข็งร่วมกัน จึงเน้นการพัฒนาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการคิดตัดสินใจพัฒนาให้ส่งผลสำเร็จ

คำสำคัญ : การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ

¹ บทความเรียบเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่อง “การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำของ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร” ซึ่งได้ผ่านการสอบเรียบร้อยแล้ว โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ จุลปานนท์

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชุมชนปากน้ำหลังสวนได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นสุขาภิบาลปากน้ำหลังสวน เมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2500 ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 74 ตอนที่ 4 หน้า 17 ลงวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2500 ประกอบด้วยพื้นที่ หมู่ที่ 1 และ หมู่ที่ 3 ของตำบลปากน้ำ อำเภอหลังสวน รวมพื้นที่ 1,208 ตารางกิโลเมตร การบริหารงานสุขาภิบาลอยู่ภายใต้การกำกับของฝ่ายปกครองโดยมีนายอำเภอหลังสวนเป็นประธานกรรมการสุขาภิบาล ปลัดอำเภอเป็นปลัดสุขาภิบาล และมีตัวแทนชุมชนเป็นกรรมการสุขาภิบาลจำนวน 9 คน รวมเป็นระยะเวลา 42 ปี จึงได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลปากน้ำหลังสวน เป็นเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2542 ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 9 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 และรองประธานกรรมการสุขาภิบาลในขณะนั้น คือ นายเจด็จ เกตาทูล ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นนายกเทศมนตรีตำบลปากน้ำหลังสวนคนแรก และในปี พ.ศ. 2547 ได้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากประชาชนเป็นครั้งแรก ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำหลังสวน ซึ่งมีเขตพื้นที่ของตำบลปากน้ำที่อยู่นอกเขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนเดิม ประกอบด้วยหมู่ที่ 2, 4, 5 และ หมู่ที่ 6 ได้บูรณาการร่วมกับเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง รวมองค์การบริหารส่วนตำบลกับเทศบาล เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 เป็นเขตพื้นที่เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนทั้งตำบลปากน้ำ รวมพื้นที่ทั้งหมด 8,618 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 5,386 ไร่

การท่องเที่ยวถือว่าเป็นบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก หลังจากที่มีการจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวขึ้นในปี พ.ศ.2503 และเติบโต

อย่างรวดเร็ว จนกระทั่งได้มีการบรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) เป็นครั้งแรกและปฏิบัติต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน (พิทยา บุขรารัตน์ และสมปอง ยอดมณี, 2544: 128)

ประเทศไทยนับตั้งแต่ปี พ.ศ.2525 การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอันดับหนึ่งของการค้าบริการรวมของประเทศ แล้วยังเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดธุรกิจ ที่เกี่ยวเนื่องอีกมากมาย อาทิ ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึก การคมนาคมขนส่ง เป็นต้น โดยในแต่ละปีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศในรูปเงินตรา รวมทั้งสร้างกระแสเงินหมุนเวียนภายในประเทศจากคนไทยเที่ยวไทย นับแสนล้านบาท (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554: 5) จึงทำให้รัฐบาลเล็งเห็นถึงความสำคัญ ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และได้ประกาศให้ปี พ.ศ.2530 เป็นปีแห่งการท่องเที่ยวไทย จนทำให้นโยบาย ส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐกระจายไปยังทุกภูมิภาคของประเทศ ความสำเร็จของการท่องเที่ยวไทย หรือยุคทองของการท่องเที่ยวเริ่มในช่วงแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (2530-2534) โดยมีรายได้จากการท่องเที่ยวในปีแรกของแผนฯ ประมาณ 50,000 ล้านบาท และเพิ่มเป็น 100,000 ล้านบาท ในปีสุดท้ายของแผนฯ จนกระทั่งในปี 2534 รายได้ จากการท่องเที่ยวเท่ากับสองในสามของสินค้าส่งออกประเภทเกษตรกรรม และมีมูลค่าใกล้เคียงกับรายได้ จากการส่งออกสิ่งทอ และเสื้อผ้าสำเร็จรูป ซึ่งเป็นสินค้าหัตถกรรมที่มีการส่งออกสูงสุด (โอเค เนชั่น, 2551) การท่องเที่ยวถือว่าเป็นนโยบายสำคัญที่รัฐบาลทุกสมัยให้ความสำคัญ เพราะสามารถสร้าง และยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่ง รวมถึงการค้าและการลงทุน พร้อมทั้งเมื่อประเทศประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวสามารถช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้ในเวลาที่รวดเร็วกว่าภาคผลิตและบริการอื่น ๆ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554: 1) อย่างไรก็ตามภายใต้การบริหารงานของรัฐบาล ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว จึงได้มีการกำหนดนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สำคัญ ดังนี้ 1) เร่งเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว 2) ส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ 3) พัฒนาด้านการตลาด และประชาสัมพันธ์ 4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว 5) ยกกระดับและรักษามาตรฐานบริการ 6) ส่งเสริมสนับสนุนตลาดท่องเที่ยว 7) ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่า 8) ผลักดัน ความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ จากนโยบายของรัฐบาลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าเป็นนโยบายที่เน้นการเพิ่มจำนวน นักท่องเที่ยวให้สูงขึ้น และพัฒนา

โครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและผลจากนโยบายดังกล่าวทำให้ จำนวนนักท่องเที่ยวของไทยมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นโดยสังเกตเห็นได้จากในปี พ.ศ.2558 ที่ผ่านมามี

ในปี พ.ศ.2559 ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเต็มตัว ซึ่งนับว่ามีความสำคัญ กับประเทศไทยเป็นอย่างมากในแง่ของการท่องเที่ยว กล่าวคือ องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : UNWTO) ได้คาดการณ์ว่าในอีก 8 ปีข้างหน้า ค.ศ.2020 จะมีนักท่องเที่ยวทั่วโลก โดยเป็นนักท่องเที่ยวแถบเอเชียแปซิฟิกนั้น ส่วนหนึ่งเป็นนักท่องเที่ยวในอาเซียน แสดงให้เห็นว่า การท่องเที่ยวในแถบอาเซียน ยังมีแนวโน้มเติบโตขึ้นอีกมาก ประเทศสมาชิกอาเซียนหลายๆ ประเทศเริ่มตื่นตัวและให้ความสำคัญกับ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มว่า จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศแถบอาเซียนมากขึ้น (ไทยเออีซี, 2555) ประเทศไทยนับว่ามีความได้เปรียบประเทศอื่น ๆ ในหลายด้าน ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์และสวยงาม รวมทั้งวิถีชีวิตของผู้คนในปัจจุบัน ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่ถือว่า อยู่ในเกณฑ์ดี จึงทำให้ประเทศไทยครองอันดับต้นๆ เมืองที่น่าท่องเที่ยวที่สุดในโลก (กฤตยา เชื้ออมวราศาสตร์, 2556) ซึ่งหากจะเปรียบเทียบสัดส่วนนักท่องเที่ยวจากประเทศกลุ่มอาเซียนกับปริมาณนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ปริมาณนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, 2556) จังหวัดชุมพร เป็นเมืองเก่าแก่เมืองหนึ่ง เป็นประตูด่านแรกของภาคใต้ มีหาดทรายทอดตัวยาวถึง 222 กิโลเมตร มีเกาะแก่งกว่า 30 เกาะ ความสวยงามของน้ำทะเลสีครามความรื่นรมย์ของสภาพ ธรรมชาติ แนวปะการัง ดอกไม้ทะเล และฝูงปลาหลากชนิด ทำให้จังหวัดชุมพรเหมาะแก่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวยุคใหม่ เป็นเมืองผลไม้ที่มีผลไม้ขึ้นชื่อมากมาย นานาชนิดและช่วงฤดูกาลผลไม้ เดือนกรกฎาคม – สิงหาคม ไม่ว่าจะป็นกล้วยเล็บมือทุเรียน ลองกอง เงาะ มังคุด เป็นต้น เหมาะอย่างยิ่งสำหรับการท่องเที่ยวลักษณะนี้เป็นการท่องเที่ยวที่สามารถเข้าไปสัมผัสถึงวิถีชีวิตของชาวสวน กิจกรรมภายในสวน รวมถึงอิมเมอร์สไปกับผลไม้ นักท่องเที่ยวจะได้รับความเพลิดเพลินไปกับธรรมชาติที่ สวยงามของป่าเทือกเขาหินปูน ตลอดสองข้างทางจะรายล้อมไปด้วยสวนผลไม้ตลอดทาง บรรยากาศเต็มไปด้วยต้นไม้ ร่มรื่น เขียวชอุ่ม

นอกจากนี้ จังหวัดชุมพรยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกมากมาย แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากระบบสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐานอาจไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้จำนวนมาก กิจกรรมการท่องเที่ยวยังไม่มีหลากหลาย ยังไม่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวพักค้างเป็นระยะเวลาที่ยาวนานขึ้น รวมทั้งขาดการประชาสัมพันธ์ที่ต่อเนื่อง ซึ่งในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรมากมาย ทั้งจำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพร มีแนวโน้มเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ ในภาพรวมสถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพรยังคงมีปัญหา เรื่องของการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และการบริหารจัดการให้มีความพร้อม สามารถรองรับ นักท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมาก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ ของอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ ของอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ ของอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง รูปแบบการพัฒนาที่สนองความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบันโดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอมยอมลดทอนความสามารถในการที่จะตอบสนองความต้องการของตนเองการกำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์และการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว รวมทั้งปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยใช้ทรัพยากรเหล่านี้ให้เกิดคุณค่าอย่างชาญฉลาด และยังคงรักษาเอกลักษณ์ของธรรมชาติไว้ให้นานที่สุดเกิดผลกระทบน้อยที่สุด และใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ศักยภาพและคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวทั้งในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว การคมนาคมที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัยที่พึกแรมสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยว

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ ของอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
2. เพื่อทราบถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง ของชายทะเลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
3. เพื่อทราบถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีแนวทางการแก้ไขอย่างไรบ้าง ของชายทะเลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีวิเคราะห์แบบการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสาร (Documentary) การสังเกต (Observation) และการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้รับจากการถอดเทปสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ เพื่อพิจารณาประเด็นที่มี ความเหมือนกันหรือต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยทำการศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลักการของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์และเกิดความยั่งยืนในพื้นที่สืบไป

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของ “การพัฒนา (Development)” ไว้ดังนี้ การพัฒนา หมายถึงการเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง (Directed change) หรือวางแผนเอาไว้ล่วงหน้า (Planned change) ซึ่งทิศทางที่กำหนดขึ้นจะต้องเป็นการกระทำเชิงบวกที่กลุ่มหรือชุมชนสร้างขึ้น จึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงที่พึงปรารถนา (Desired change) นอกจากนั้นการพัฒนายัง หมายถึง ความเจริญ งามงาม การเติบโตในแง่ของแนวความคิด แนวทางหรือวิธีการต่าง ๆ มีหลักการพื้นฐานที่จะทำให้บุคคลที่จะทำบุคคล

หรือประชาชนทั่วไปของสังคมมีความงอกงามทางสติปัญญา ตลอดจนสามารถทำงาน หรือดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีขีดความสามารถในการเพิ่มผลผลิต รายได้และยกระดับความเป็นอยู่ของตนให้ดีขึ้น โดยการพัฒนายังสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อปัจเจกบุคคลมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาอย่างแท้จริง การพัฒนายังมีลักษณะเป็นกระบวนการในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของบุคคล ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมที่มุ่งให้เกิดความเสมอภาค สามารถสร้างให้เกิดการกระจายทางเศรษฐกิจสังคมอย่างทั่วถึง ทั้งรายได้การบริการต่าง ๆ ที่รัฐพึงให้แก่ประชาชน ทำให้ชนบทและในเมืองให้น้อย

ดังนั้น การพัฒนา คือสิ่งที่มีผลกระทบต่อปัจเจกบุคคลไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ไม่ใช่เป็นเพียงสิ่งที่ปัจเจกชนแต่ละคนต้องการที่จะยกระดับของตัวเองให้ดีขึ้นเท่านั้น แต่เป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา คือ การยกระดับคุณภาพชีวิตของทุกคนในสังคมให้มีมาตรฐานสูงที่ขึ้น ดังนั้นควรมุ่งเน้นให้การพัฒนาบรรลุไปสู่เป้าหมาย ในทิศทางที่เกิดประโยชน์กับคนส่วนใหญ่และการพัฒนาที่ควรนำไปใช้กับกลุ่ม (सानิตย์ บุญชู, 2527)

การพัฒนาในบริบทที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้ชุมชนดีขึ้น ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมโดยมีการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนและแน่นอน รวมทั้งกำหนดอัตราการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นหลักการสำคัญของการพัฒนาแบบยั่งยืนนั้นควรมองจากมิติทางสังคม 4 ประการคือ

1. คงความหลากหลายทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
 2. การตัดสินใจใด ๆ ของชุมชนและการจัดองค์กรทางสังคมต้องสอดคล้องกับหลักการนิเวศวิทยาท้องถิ่นเพื่อความยั่งยืนของสถาบันทางสังคม
 3. การพัฒนาควรเริ่มต้นจากระดับล่าง ควรได้รับสิทธิในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและควบคุมทรัพยากรของตนเอง
 4. การพัฒนาเป็นไปเพื่อความยุติธรรมทางสังคม ซึ่งหมายถึงความมั่นคงของการดำรงชีวิต ต้องครอบคลุมกลุ่มชนผู้ยากไร้ในปัจจุบัน และอนุชนรุ่นหลัง
- หลักการพัฒนาดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้ ดังจะกล่าวถึงในลำดับต่อไป

1. พื้นที่ท่องเที่ยวที่ติดตลาดแล้ว จะทำการพัฒนาได้โดยอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง จัดการทำแผนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่โดยไม่เกินความสามารถในการรับรองของพื้นที่และความร่วมมือในระดับท้องถิ่น

2. พื้นที่ที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ที่เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวและต้องพยายามพัฒนาพื้นที่ใกล้เคียงด้วย เพื่อการกระจายประโยชน์ของการพัฒนาการท่องเที่ยวไปยังจังหวัดใกล้เคียงอย่างกว้างขวาง

3. พื้นที่สำหรับการท่องเที่ยวภายในจังหวัด เป็นพื้นที่ในจังหวัดหรือระหว่างจังหวัด ใกล้ๆกันคณะกรรมการการท่องเที่ยวและการศึกษาวุฒิสภา กล่าวถึง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

สรุปได้ว่า เป็นการบริหารและจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวเหมาะสมกับสภาพทรัพยากร มีความหลากหลายด้านจุดประสงค์ทางการศึกษา เรียนรู้เป็นหลัก และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง ซึ่งจะมีการดำเนินงาน 3 ด้าน คือ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านการจัดการ ได้แก่การจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว การให้การศึกษาและสื่อความหมาย การจัดการการท่องเที่ยว การบริการการท่องเที่ยว การจัดการสิ่งแวดล้อม การป้องกันและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการตลาด และการมีส่วนร่วม 3) ด้านการดำเนินการ

ทั้งนี้วรรณ วรงค์วานิช (2546) ประมวลแนวคิดของบุฮาริส และ แมคอินทอชและ โกลด์เนอร์แล้วเสนอองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวไว้ 7 องค์ประกอบดังนี้คือ

1. นักท่องเที่ยว ถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของธุรกิจท่องเที่ยว ประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ส่วนที่หนึ่ง ลักษณะของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภทว่าแต่ละ ประเภทมีลักษณะนักท่องเที่ยวเป็นอย่างไร โดยจำแนกตามลักษณะเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ เชื้อชาติหรือสัญชาติ ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะนักท่องเที่ยวมีผลต่อ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวลักษณะต่าง ๆ ก็มีความสนใจที่จะท่องเที่ยวตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวไม่เหมือนกัน ส่วนที่สอง การกระจายของนักท่องเที่ยวว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามานั้นมาจากประเทศใดบ้าง มีจำนวนมากน้อยเพียงใด และนิยมไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวใด

2. สินค้าท่องเที่ยวหรือสถานที่ท่องเที่ยวต้องเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่น มีลักษณะเฉพาะ มีสิ่งที่มีคุณค่าด้านต่าง ๆ หลายอย่างที่ทำให้ความรู้ ความเพลิดเพลินแก่นักท่องเที่ยว

3. การคมนาคมขนส่งนับเป็นปัจจัยที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจและธุรกิจการท่องเที่ยวดำเนินต่อไปได้การท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับเทคโนโลยีขนส่งที่ก้าวหน้าไม่ว่าจะเป็นทางบกทางอากาศและทางน้ำต้องพิจารณาถึงสิ่งต่าง ๆ

4. ข้อมูลข่าวสารและการบริการ เพื่อให้เกิดความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว เพื่อชักจูงให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในประเทศมากยิ่งขึ้น เช่น หนังสือแนะนำเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว แผ่นพับ แผนที่และเอกสารแนะนำต่าง ๆ การโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อชักจูงใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยว นักท่องเที่ยวแต่ละแห่ง จัดทำแผนที่เส้นทางและแผนที่ท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง นอกจากนี้สิ่งสำคัญที่สุดของธุรกิจการท่องเที่ยวอีกประการหนึ่งคือการบริการประกอบด้วย ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวที่สะอาด ปลอดภัย ราคาเหมาะสม อาหารและเครื่องดื่ม ห้องน้ำที่สะอาด สะดวกสบายและเหมาะสมกับสถานที่ ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง

5. ความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกด้านการเข้าเมืองต้องมีการคำนึงถึงมากที่สุด อาจจะทำกรทำได้หลายอย่าง ได้แก่ การแนะนำเจ้าของท้องถิ่นให้ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เมื่อได้รับความเดือดร้อน การแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันและระมัดระวังตน เพื่อมิให้ได้รับอันตรายในด้านต่าง ๆ

6. องค์ประกอบด้านโครงสร้างพื้นฐาน ต้องมีเพียงพอตามความจำเป็นที่จะสนับสนุน ความสะดวกและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว อีกทั้งต้องเอื้อประโยชน์ต่อสาธารณชน จึงทำให้ธุรกิจการท่องเที่ยวสามารถดำเนินไปได้ด้วยดีและก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีการพัฒนาศักยภาพเพิ่มขึ้น ได้แก่ การไฟฟ้า มีเพียงพอและใช้การได้ดี ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการและให้บริการ รวมทั้งความปลอดภัยด้วย การประชาสัมพันธ์ถูกหลักอนามัยและมีปริมาณเพียงพอแก่การบริการ การสื่อสาร โทรเลข โทรสาร สะดวก รวดเร็ว

7. การสนับสนุนอื่น ๆ เป็นการเพิ่มความความสะดวกสบายให้แก่นักท่องเที่ยว เช่น ระเบียบต่าง ๆ ของสถานที่หรือแหล่งค้นคว้า ความร่วมมือระหว่างประเทศตลอดจน ความสุภาพอ่อนโยนและมีไมตรีต่อกัน

ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ ซึ่งได้แก่ ผู้นำของเทศบาลในพื้นที่ท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่มีส่วนสนับสนุนดูแลในพื้นที่อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เพื่อให้ได้มีส่วนร่วมในแนวทางการพัฒนาแหล่งเที่ยว

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่หนึ่ง คือนายกเทศมนตรีตำบลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร กลุ่มที่สอง คือ รองนายกเทศมนตรี อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร กลุ่มที่สาม คือ หัวหน้าประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร และกลุ่มที่สี่ นักท่องเที่ยว อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ใช้กับ กลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ ของ อำเภอหลังสวนจังหวัดชุมพร การสร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการศึกษาประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับหลักการของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ทั้งหมด 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ ของ อำเภอหลังสวนจังหวัดชุมพร

ตอนที่ 3 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง ของ ชายทะเลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

ตอนที่ 4 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีแนวทางการแก้ไขอย่างไรบ้าง ของชายทะเลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทาง ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา บทความ วารสารวิชาการ สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต (Internet) และงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้ในแง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview)

2.1 ผู้วิจัยได้กำหนดวัน เวลา และสถานที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล

2.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้วิธีการจดบันทึกการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล สำคัญ (Key Informants) และการบันทึกเสียง

2.3 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) แล้วนำมาวิเคราะห์ พร้อมทั้งแยกแยะจับประเด็น อีกทั้งตัดคำพูดบางคนที่ไม่เหมาะสม และไม่เกี่ยวข้องกับ การวิจัยออกไป เพื่อให้ข้อมูลนั้นเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ ของอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เป็นการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาจัดประเด็นในการวิเคราะห์ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เพื่อตอบคำถามการศึกษา

1. บทบาทการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ ของอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร มี 3 ประเด็นสำคัญดังนี้

ประเด็นที่ 1 บทบาทของนายกเทศบาลด้านนโยบายงบประมาณ

เร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณให้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจการรักษา ระเบียบวินัยทางการเงิน การคลัง ให้เป็นไปโดยความถูกต้อง รัดกุม และเหมาะสมปรับลด รายจ่ายที่ไม่จำเป็น และนำงบประมาณที่ปรับลดไปจัดทำโครงการที่สามารถกระตุ้น เศรษฐกิจปรับปรุงและเร่งรัดการจัดเก็บภาษีให้ครอบคลุม ทัวถึง และเป็นธรรม มีส่วนร่วม ในการส่งเสริมอาชีพให้เกิดรายได้ของประชาชน

ประเด็นที่ 2 บทบาทของนายกเทศบาลด้านนโยบายการพัฒนา

การวางแผนเป็นงานในลักษณะนายกเทศบาล ที่อาศัยผู้เชี่ยวชาญหลายสาขาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนานั้น ๆ ร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งระดมสมองใน

การกำหนดแนวทางปฏิบัติ ทั้งในแง่การกำหนดเป้าหมายรวม และแนวทางดำเนินการ ไปสู่เป้าหมาย การวางแผนเป็นงานที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของคนทุก ๆ กลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสีย จากการนำเอาแนวทางที่กำหนดขึ้นไปปฏิบัติจริง หากเป้าหมาย และแนวทางทุกส่วนเกิดจากการระดมสมอง โอกาสที่แผนงานจะได้รับการยอมรับจากทุก ฝ่ายที่เกี่ยวข้องก็เป็นไปได้มาก การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวควรมีการปรึกษาแบบ ประชาธิปไตยมากขึ้น คือ การวางแผนควรที่จะมาจากความคิดของหลาย ๆ คน ซึ่งแต่ละ คนอาจมีแนวคิดไม่เหมือนกัน จึงต้องนำข้อแตกต่างของแนวคิดเหล่านี้มาก่อให้เกิด ประสิทธิภาพในการวางแผนพัฒนา

ประเด็นที่ 3 บทบาทของนายกเทศบาลด้านนโยบายปรับโครงสร้างพื้นฐาน

พัฒนาโดยครอบคลุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพและลักษณะทาง กายภาพ ปรับปรุงพื้นที่และก่อสร้างสาธารณูปโภค อันเป็นการส่งเสริมความสะอาดด้าน การพักอาศัยและการประกอบอาชีพของประชาชน ได้แก่ สนับสนุนบริการด้านประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ ในเขตเทศบาลอย่างทั่วถึงปรับปรุงซ่อมแซมและสร้างถนน ระบายน้ำ ทางเท้า ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ปรับปรุงซ่อมแซมและขยายเขตเสียงตามสายให้ทั่วถึง บริการน้ำดื่ม น้ำใช้ให้แก่ประชาชนและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อให้ได้รับความสะดวก ในการดำรงชีวิต และดำเนินกิจการ

2.การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง ของชายทะเล ปากน้ำ อำเภอลำสนวน จังหวัดชุมพร

ปัญหาก็จะมีชาวประมงที่ปากน้ำไม่ได้ทำมาค้าขายกันเหมือนเมื่อก่อน เพราะ ตอนนี้ประมงเกิดวิกฤต อาชีพประมงก็ถดถอยลงเริ่มเปลี่ยนแปลงคนปากน้ำ โดยเปลี่ยน วิถีคิดแบบว่าต้องหาเงินยังไงให้เลี้ยงครอบครัวได้ และอยู่ใช้ชีวิตประจำวันได้ โดยใช้พื้นที่ ชายทะเลดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่องกว่าจะได้ทำมาหากิน ในวันเสาร์ตอนเย็นที่มี ตลาดนัดทุกวันเสาร์ ถึงตอนนี้ปัจจุบันรายรับและรายจ่าย ถ้าได้เงินจากที่ประชาชนมาขาย ของเงินตรงนั้นพอ ก็ยังไม่เดือนร้อนโรนโรนมาก ยังพอในการหมุนเวียนยังไปกันได้ การทำ ประมง การค้าขาย ประชากรในเขตเทศบาลจะอยู่ผสมระหว่างชนดั้งเดิมกับผู้ที่ยอพยพ มาจากต่างจังหวัด เพื่อทำการประมง ทำสวน การค้าขายและรับจ้างทั่วไป นอกจากนี้ยังมี ประชากรซึ่งเป็นแรงงานต่างด้าวเป็นจำนวนมาก โดยใช้พื้นที่ชายทะเลดำเนินการพัฒนา

มาอย่างต่อเนื่องกว่าจะได้ทำมาหากิน ในทุกวันเสาร์ตอนเย็นที่มีตลาดนัดทุกวันเสาร์ ถึงตอนนี้ปัจจุบันรายรับและรายจ่าย ไม่ค่อยแพ่งพอเท่าไร ปัญหาพบบ่อยก็เรื่องการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้ดีขึ้น แต่ที่ติดคือค่าใช้จ่ายงบประมาณส่วนน้อยที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ เคยร่างหนังสือเพื่อนำเข้าไปประชุมได้พูดคุยกัน แต่ก็ยังไม่มีบุคคลบางรายที่ไม่ค่อยให้ความสนใจ สนับสนุน จึงทำให้ชายทะเลปากน้ำก็มีแต่บรรยากาศเดิม ๆ ไม่มีสิ่งแปลกใหม่

3.การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีแนวทางการแก้ไขอย่างไรบ้าง ของชายทะเลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

เรื่องแก้ไขก็มีบางเรื่องที่กำลังดำเนินการแก้ไขอยู่แต่ยังไม่เสร็จสิ้น ได้เริ่มปรับปรุงมา 12 ปีตั้งแต่แรกเข้ามาประจำเป็นนายกเทศบาล ก็ทำมาทีละนิดเรื่อย ๆ มา 2 -3 ปีหลังนี้แหละที่พึ่งได้การช่วยเหลือจากกรมโยธา การแก้ไขปรับปรุงก็เริ่มต้นจากชายทะเล เริ่มต้นจากพื้นที่ที่เค้าเริ่มลงทุนสร้างกรมหลวง เมื่อปีประมาณปี 2540 เราชาวปากน้ำ หลังสวนรวมตัวกันช่วยเหลือเรื่องการสร้างเหมือนกับแลนด์มาร์คนั่นก็คือ กรมหลวง เงินที่เอามาคือเงินที่ภาครัฐนำมาช่วยสร้างกรมหลวง เมื่อได้กรมหลวงแล้ว หลังจากนั้นก็เป็นท้องถิ่นที่เข้ามาดำเนินการพัฒนาสัก 20 ปีประมาณนี้ ให้เป็นตลาดนัดเดินเล่นเหมือนที่เห็นอยู่ปัจจุบันนี้ ทุกวันเสาร์เป็นแหล่งทำกินของคนในพื้นที่และใกล้เคียง ก็มีคนวนเวียนมาใช้พื้นที่ในตลาดนัด ไม่ต่ำกว่า 5000 คน ต่อเสาร์ ถึงต้องเสียค่าที่ ค่าไฟฟ้า ค่าบริการ ค่าขยะ ค่าส่วนกลาง เงินที่เก็บก็ราว ๆ 40-60 บาท แล้วตอนนี้มีการพัฒนาพื้นที่ที่รองรับคนได้มาก ๆ ส่วนการแก้ไขของชายทะเลปากน้ำตอนนี้ ก็จะมีกรมโยธาเข้ามาช่วยเหลือ ควบคุมในการพัฒนาให้มันดีขึ้น และได้มีการนำแม่โครมาชุดปากก่องกลุ่มเรือเล็กตามบริเวรชายทะเลปากน้ำ ถึงมีการปรับปรุงถนนในการเดินทาง เพื่อให้ประชาชนได้ไม่ลำบาก และก็มีตัดแต่งหญ้าตามข้างทางให้ดีขึ้น ถึงปลูกต้นไม้เพิ่มให้ดอกออกสวยๆตรงทางเข้ามาชายทะเลปากน้ำ

อภิปรายผล

ความสำคัญสำหรับการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาอย่างผสมผสานกับทุกส่วนในระบบ ทั้งปัจจัยด้านอุปสงค์และอุปทาน ปัจจัยด้าน

กายภาพและองค์กร ระบบการท่องเที่ยวนี้จะนำมาซึ่งผลประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ (พลอยศรี โปราณานนท์, 2544)

สามารถสรุปได้ว่า การวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจะต้องอาศัยกระบวนการวางแผน และมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอน โดยต้องอาศัยแนวทางการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่นควบคู่กันไป คือ จะทำอย่างไรในการพัฒนาเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ ขณะเดียวกันก็ยังคงดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของตนเอง และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสมในปัจจุบัน และยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องในอนาคต ทั้งนี้ ยังรวมถึงการพัฒนาและการรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติอีกด้านหนึ่งนอกเหนือจากทางสังคมก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ถือเป็น การเปลี่ยนฐานแนวคิดการพัฒนาแบบเดิมมาเป็นการพัฒนาแบบใหม่ที่มีความสำคัญ มีหลักการสำคัญ 6 ประการดังนี้ 1.) การให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบธรรมชาติของพื้นที่ โดยประเมินคุณค่าและความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบที่มีต่อสภาพแวดล้อม 2.) การพัฒนาต้องให้มีความกลมกลืนสอดคล้องกับลักษณะของพื้นที่และภูมิทัศน์ในธรรมชาติ 3.) รักษาไว้ซึ่งความต่อเนื่องของรูปแบบทางธรรมชาติของพื้นที่หลีกเลี่ยงการออกแบบที่แบ่งซอยพื้นที่เป็นแปลงย่อย ๆ 4.) ส่งเสริมให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพ การออกแบบพัฒนาพื้นที่จะต้องเน้นถึงการป้องกันและรักษาท้องถิ่นนั้น ๆ 5.) การพัฒนาที่ควรพิจารณาเลือกบริเวณที่ผ่านการเปลี่ยนแปลงมาแล้ว ก่อนที่จะเลือกพัฒนาพื้นที่ใหม่ที่ยังคงสภาพธรรมชาติที่สมบูรณ์กว่า 6.) เมื่อการดำเนินการก่อสร้างหรือเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในพื้นที่พัฒนาแล้วเสร็จลง จะต้องมีการซ่อมเสริมและปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายหลังการก่อสร้างให้ใกล้เคียงสภาพธรรมชาติเดิมให้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อรักษาไว้ซึ่งระบบนิเวศวิทยา

นอกจากนี้ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงข้อจำกัดด้านสิ่งแวดล้อมหรือความสามารถในการรองรับของสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงสองปัจจัยคือ ความสามารถของสถานที่ท่องเที่ยวในการรองรับผลกระทบจากการพัฒนา และการรับรู้หรือความรู้สึกของนักท่องเที่ยวต่อคุณภาพของสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งนี้ การวัดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวอาจพิจารณาในสิ่งต่อไปนี้ 1.) ความสามารถในการรองรับด้านกายภาพ

หรือขีดจำกัดของพื้นที่ที่สามารถรองรับได้โดยไม่เกิดผลกระทบด้านกายภาพ 2.) ความสามารถในการรองรับด้านจิตวิทยาหรือการรับรู้ หรือจุดต่ำสุดของความสนุกที่เกิดจากการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถยอมรับได้ 3.) ความสามารถในการรองรับทาง

สังคม หรือความอดทนที่ประชาชนในพื้นที่ที่มีนักท่องเที่ยว หรือระดับความหนาแน่นของการใช้พื้นที่ที่นักท่องเที่ยวยอมรับได้ 4.) ความสามารถในการรองรับทางเศรษฐกิจหรือความสามารถที่จะรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยไม่ทำลายกิจกรรมที่ดีของท้องถิ่น

นอกจากนี้ ชาญ วังวิภาคและคณะ (2547) ได้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จากความเสื่อมโทรมของทรัพยากรอันเนื่องมาจากการพัฒนาตามกระแสเศรษฐกิจโลก และวิกฤติเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2540 เป็นบทเรียนให้ต้องทบทวนการจัดการทรัพยากรกันใหม่ แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยเน้นการพึ่งตนเองจากระดับรากหญ้าได้รับการเสนอให้เป็นตัวแบบของการแก้ปัญหาที่ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยกำลังเผชิญ สารสำคัญของการพัฒนาแนวใหม่พอสรุปได้ 3 ประการ คือ 1.) เป็นการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของวิถีธรรมชาติภายใต้กรอบแนวคิดและขบวนการทางนิเวศ 2.) เป็นการพัฒนาที่ส่งเสริมให้ความหลากหลายของทรัพยากร 3.) เป็นการพัฒนาที่มีทั้งมิติของการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรเพื่อเป็นประโยชน์ของคนปัจจุบันและลูกหลานในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ศึกษาติดตามการนำแนวคิดการพัฒนาของด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารในส่วนของเทศบาล ต้องมองถึงปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านนโยบายการพัฒนาเป็นหลัก
2. ศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมบางประการของบุคลากรองค์กรหรือในพื้นที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมต่อการปฏิบัติงาน เช่น มาตรฐานทางจริยธรรมการตัดสินใจ ตลอดจนบรรทัดฐานต้องมีความเป็นธรรม
3. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการที่มาจากนโยบายประชานิยมด้านอื่น ๆ ของรัฐบาล เพื่อสะท้อนผลการศึกษาวิจัยในการจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายที่เหมาะสม คุ่มค่าต่อประชาชนอย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน (2563). ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563

จาก <http://www.paknamlangsuan.go.th/>

การวางแผนเป็นการพิจารณาและกำหนดแนวทางปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่ปรารถนา (เศกสรร พงษ์โสภา, 2546) ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563 **แนวทางในการ**

วางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

พลอยศรี โปราณนทร์ (2544) ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563 ได้กล่าวไว้ว่า

การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยปราศจากการวางแผนที่รอบคอบและรัดกุมมักจะก่อให้เกิดปัญหาที่มีผลกระทบต่อสังคม วัฒนธรรม

(พลอยศรี โปราณนทร์, 2544) ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563 **ระบบการท่องเที่ยว**

นี้จะนำมาซึ่งผลประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ

ชนัญ วงษ์วิภาคและคณะ (2547) ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563 ได้อธิบายเพิ่มเติม

เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

เพียงกานต์ นามวงศ์ (2549) ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563 ได้ทำการศึกษา

แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ (2550) ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563 ได้ทำการวิจัยเรื่อง

แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน : ศึกษากรณี ตลาดน้ำ

อัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

สิรินทิพย์ พันธุ์ม้วหา (2552) ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563 ได้ทำการวิจัยเรื่อง

การพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม จังหวัด

มหาสารคาม